

Uvodnik

Spoštovane bralke, spoštovani bralci!

V naslednjem letu se založniku Geologije Geološkemu zavodu Slovenije obeta velik jubilej. Minilo bo sedemdeset let odkar je tedanja slovenska vlada ustanovila našega predhodnika Geološki zavod Ljubljana. V dolgem, zanimivem, raznolikem in konec koncev na srečo niti ne pretirano burnem življenju se je Geološki zavod utrdil na položaju osrednje državne institucije na področju geologije, ki povezuje temeljne in aplikativne raziskave, strokovno in razvojno delo.

Jubilej bomo uporabili kot možnost za pogled naprej in za utrditev položaja našega javnega raziskovalnega zavoda na mestu, ki ga zavzema v skladu z njegovim ustanovnim aktom, pa tudi v skladu s primerljivimi geološkimi zavodi v Evropi in po svetu. Kaj je ključna razlika med geološkimi zavodi in znanstvenoraziskovalnimi inštituti s področja geologije? Celovitost obravnavanja državnega ozemlja in skrb za stroko na vseh ravneh; od temeljnega znanstvenoraziskovalnega dela, skrbnega zbiranja znanja in podatkov o geosferi, do njihovega prenosa v družbo na področju javne službe, sodelovanja v procesih izobraževanja v najširšem smislu ter v obliki podpore raznim uporabnim projektom, ki se dotikajo polj geoznanosti. Ni torej naključje, da bomo v naslednjem, jubilejnem letu izdali tudi Atlas geoloških kart Slovenije in knjigo 70 geoloških znamenitosti Slovenije. Napovedujemo tudi vzpostavitev portala e-geologija, ki bo od leta 2016 dalje na spletu prinašal raznolike geološke podatke iz našega bogatega digitalnega arhiva. Rezultati seveda niso samo naši. Ključna sestavina delovanja je dobro sodelovanje z bolj ali manj sorodnimi institucijami doma in v tujini. Na domačih tleh skoraj ni ustanove s področja naše ali sorodnih strok, s katero v dolgoletni zgodovini nismo uspešno sodelovali. Sodelovanje izven državnih meja je bilo že od ustanovitve rdeča nit GeoZS in na mednarodnem področju smo iz leta v leto bolj aktivni. Tudi zato, in ne samo zato, nas je doletela čast, da bomo lahko v naslednjem letu v Ljubljani gostili sestanek najvišjih predstavnikov vseh evropskih geoloških zavodov.

Glede na to, da širše okolje vedno bolj prepoznava pomen in uporabnost geološkega znanja, in glede na to, da so geoznanosti bolj kot kadarkoli sposobne vračati uporabno znanje družbi, se lahko sedanja generacija geologov resnično iskreno zahvali vsem predhodnikom za trdne temelje, na katerih lahko gradimo. V dobršni meri je bilo v Sloveniji v preteklih sedemdesetih letih to znanje zbrano v okviru Geološkega zavoda Slovenije in njegovih predhodnikov.

Geologiji gre torej dobro. Ne samo pri nas. Stoletja analitičnega raziskovalnega dela in desetletja eksplozivnega tehnološkega razvoja že nekaj časa obilno vračajo raziskovalcem in uporabnikom našega znanja. Današnji geološki modeli so iz dneva v dan bolj dovršeni, vseobsegajoči in utemeljeni na širokem naboru temeljnih in tematskih podatkov, razumevanju procesov in vse bolj koherentnih interpretacijah. Pojem geološka karta je dobil nov, razširjen pomen.

Prihodnost je torej svetla in temelji na znanju; ne glede na to, koliko bo besedna zveza »na znanju temelječa družba« modna v prihodnosti, ali včasih le uporaben okrasek kakšnemu nagovoru. Nedvomno bo tudi v prihodnje znanstvenoraziskovalno delo temelj geološke stroke in s tem tudi Geološkega zavoda Slovenije.

Še naprej bomo raziskovalci svoja spoznanja objavljali. Ni pomembno, ali bodo znanstvena dela ovrednotena s črticami, zvezdicami ali čebelicami. Objavljali bomo v dobrih revijah, tudi v takih, kot je v vaših rokah. Geologija je mednarodna revija z mednarodnim uredniškim odborom, obenem pa tudi osrednja slovenska znanstvena revija za širše področje geoloških ved. Od leta 1953 je izšla že v 77 zvezkih, v njej so bila objavljena prenekatera temeljna dela slovenskih geoznanosti. Vsebine člankov se močno prepletajo s sorodnimi vedami, kot so kemija, seizmologija, fizika, biologija ter z nekaterimi tehničnimi vedami. V reviji objavljamo vedno več interdisciplinarnih člankov, v katerih se geološko znanje uporablja za reševanje raznovrstnih drugih naravoslovnih problemov. To je neposreden odsev trenutnega položaja geologije kot ene od ključnih sinteznih znanstvenih področij v naravoslovju.

Tako kot celotna slovenska geološka stroka je tudi revija Geologija z leti vse bolj vpeta v širši prostor in mednarodno priznana. Vključena je v mednarodno bazo DOAJ (Directory of Open Access Journals, <http://www.doaj.org/>), ki omogoča takojšen prost dostop do celotnih člankov ter iskanje po avtorjih in ključnih besedah. Leta 2011 je Geološki zavod Slovenije postal član mednarodnega založniškega združenja PILA (Publishers International Linking Association). S tem se je založnik vključil v sistem CrossRef, ki je posrednik mednarodnih znanstvenih založnikov in omogoča založnikom, da pridobijo DOI - identifikator digitalnega objekta za vsako izdano publikacijo. Ob tem je revija indeksirana še v GeoRef, Zoological Record, Geoscience e-Journal, COBISS in EBSCO.

Pred koncem naj z vami, spoštovane bralke in spoštovani bralci, podelim še veselo novico o velikem darilu Geologije svojemu založniku ob prihajajočem jubileju. Leta 2015 je bila Geologija sprejeta v SCOPUS, eno najuglednejših svetovnih baz bibliografskih podatkov. To je nedvomno velik uspeh tako aktualnega kot prejšnjih uredništev, za kar se vsem zahvaljujem in jim čestitam, prav tako pa se seveda zahvaljujem tudi avtorjem in recenzentom, ki so s skrbno pripravljenimi prispevki omogočili trajen razvoj naše kvalitetne znanstvene revije.

Naj ob koncu dodam še veliko dobrih želja v prihajajočem, za založnika Geologije jubilejnem letu 2016. Začenja se dobro!

dr. Miloš Bavec, direktor GeoZS